

Remiss: Förslag till
föreskrifter om ändring i
Boverkets föreskrifter och
allmänna råd (BFS
2007:5) för certifiering av
energiexpert

– BFS 20xx:C26

Titel: Remiss: Förslag till föreskrifter om ändring i Boverkets föreskrifter och
allmänna råd (BFS 2007:5) för certifiering av energiexpert – BFS 20xx:C26
Utgivare: Boverket, februari 2026
Processnummer: 3.2.1
Diarienummer: 241/2025

Sammanfattning

Boverket föreslår ändringar i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2007:5) för certifiering av energiexpert. Boverkets förslag utgår från förslag till ändring i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader i lagrådsremissen ”Genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda” och förslag till ändringar i ändring i förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader i Boverkets rapport 2025:6 ”Översyn av systemet med energideklarationer”. Det innebär att eventuella ändringar i lag- eller förordningsförslaget kan påverka författningsförslaget i denna konsekvensutredning. Boverket kan inte heller besluta om författningsförslaget förrän efter det att riksdag och regering tagit beslut om ändringar i lagen respektive förordningen.

Boverkets författningsförslag i denna konsekvensutredning avser att genomföra delar av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda¹ på ett ändamålsenligt och samhällsekonomiskt effektivt sätt. En utgångspunkt har varit att minimera risken för att olönsamma åtgärder behöver genomföras av hushåll och företag. Författningsförslaget föreslås träda i kraft under 2026.

Författningsförslaget i denna konsekvensutredning remitteras samtidigt med ytterligare åtta författningsförslag som syftar till att genomföra det omarbetade direktivet.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Författningsförslag.....	6
2 Inledning.....	13
2.1 Bakgrund	14
2.2 Syfte och mål med författningsförslaget.....	15
2.3 Arbetsmetod	15
2.4 Om författningskommentarer	15
2.5 Förkortningar	16
3 Rättsliga förutsättningar	18
3.1 Boverkets bemyndigande.....	18
3.2 Anmälan av tekniska regler	18
3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet.....	18
3.4 Regeringens medgivande	18
4 Utökade kunskapskrav för energiexperter	19
4.1 Nuläge	19
4.2 Beskrivning av nuvarande regler.....	19
4.2.1 Definitioner	20
4.2.2 Krav på allmän teknisk kunskap	20
4.2.3 Krav på praktiskt arbete.....	21
4.2.4 Krav på särskild kompetens.....	21
4.3 Problembeskrivning.....	22
4.3.1 Nollalternativet.....	24
4.4 Alternativa lösningar.....	24
4.4.1 Mål (eftersträvad förändring)	24
4.4.2 Definitioner	24
5 Konsekvenser	29
5.1 Övergripande effekter och konsekvenser	29
5.2 Aktörer som påverkas	29
5.3 Staten	29
5.3.1 Swedac.....	29
5.3.2 Boverket	29
5.3.3 Energimyndigheten.....	30
5.4 Kommuner.....	30
5.5 Regioner	30
5.6 Företag	30
5.6.1 Certifieringsorganen	30
5.6.2 Certifierade energiexperter	31
5.6.3 Utbildningsföretagen.....	31
5.6.4 Övriga företag.....	31
5.7 Aktörer inom civilsamhället	31
5.8 Europeiska unionen	32
5.9 Norden.....	32
5.10 Miljö och klimat.....	32
5.1 Kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö.....	32
5.2 Social hållbarhet.....	33
5.2.1 Personer med nedsatt funktionsförmåga	33
5.2.2 Barn och unga	33
5.2.3 Äldre	33
5.2.4 Integration och boendesegregation	33
5.2.5 Jämställdhet	33
5.2.6 Folkhälsa	33
5.3 Bedömning av samhällsekonomisk effektivitet	34
5.4 Ikraftträdande, informationsinsatser och utvärdering	34
5.4.1 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	34
5.4.2 Speciella informationsinsatser	34

5.4.3	Utvärdering	34
6	Författningskommentar	35

1 Författningsförslag

Förslag till föreskrifter om ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2007:5) för certifiering av energiexpert

Boverket föreskriver följande med stöd av 10 kap. 23 § plan- och byggförordningen (2011:338) och 11 § förordningen (2006:1592) om energideklARATIONER för byggnader i fråga om Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2007:5) för certifiering av energiexpert

dels att rubriken till författningen samt 1–5, 7, 8, 10 och 11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 5 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Boverkets föreskrifter och allmänna råd *för* certifiering av energiexpert

Boverkets föreskrifter och allmänna råd *om* certifiering av energiexpert

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd, dels om sakkunskap och certifiering för energiexperter enligt förordningen (2006:1592) om energideklARATIONER för byggnader, dels om certifiering av sådana sakkunniga som avses i 10 kap. 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900), som ska utföra de kontroller som behövs för att verifiera att samhällets krav om energihushållning och värmeisolering uppfylls. De allmänna råden innehåller rekommendationer *och exempel beträffande* tillämpningen av föreskrifterna i denna författning *och i förordningen*. De allmänna råden föregås av texten Allmänt råd och är tryckta med mindre och indragen text *omedelbart efter den föreskrift som de hänför sig till*.

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd, dels om sakkunskap och certifiering för energiexperter enligt förordningen (2006:1592) om energideklARATIONER för byggnader, dels om certifiering av sådana sakkunniga som avses i 10 kap. 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900), som ska utföra de kontroller som behövs för att verifiera att samhällets krav om energihushållning och värmeisolering uppfylls.

De allmänna råden innehåller *generella* rekommendationer om tillämpningen av föreskrifterna i denna författning. De allmänna råden föregås av texten Allmänt råd och är tryckta med mindre och indragen text.

Definitioner

2 § I denna författning avses med:

Enkel byggnad: Dels en- och tvåbostadshus, dels flerbostadshus och lokaler som inte har luftkonditioneringssystem större än 12 kW kyleffekt och som i byggnaden har

1. låg eller ingen integrationsnivå mellan de tekniska *systemen*, eller

1. låg eller ingen integrationsnivå mellan de tekniska *installationssystemen*, eller

2. enkelt system för styrning och reglering.

Komfortkyla: Den kyla som används för att sänka byggnadens inomhustemperatur för människors komfort.

Komplex byggnad: Andra byggnader än enkla byggnader. Sådana särskilt värdefulla byggnader som avses i 8 kap 13 § plan- och bygglagen (2010:900) betraktas alltid som komplexa byggnader.

Kunskap om: Experten är väl insatt i sakfrågan.

Kännedom om: Experten är insatt i sakfrågan och vet hur mer information inhämtas.

Behörighetsklasser vid certifiering

3 § Certifiering får lämnas för

1. behörighet *Normal* för enkla byggnader,
2. behörighet *Kvalificerad* för komplexa byggnader.

3 § Certifiering får lämnas för

1. behörighet *N (normal)* för enkla byggnader,
2. behörighet *K (kvalificerad)* för komplexa byggnader.

Krav på teoretisk kunskap

4 § För att få behörighet *Normal* och *Kvalificerad* ska den sökande ha allmän teknisk kunskap från *genomförd relevant teknisk utbildning*.

4 § För att få behörighet *N* och *K* ska den sökande ha allmän teknisk kunskap från *någon av följande utbildningar*

3. teknisk högskole- eller universitetsexamen inom byggnadens energisystem, installationsteknik eller byggnadsteknik,

4. examen från annan relevant högskole- eller universitetsutbildning motsvarande minst två års heltidsstudier,

5. examen från relevant yrkeshögskoleutbildning eller annan relevant utbildning som bedöms likvärdig.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Allmänt råd

Exempel på godtagbar examen är

1. *högskoleutbildning motsvarande minst 120-högskolepoäng med innehåll om byggnadens energisystem, installationsteknik eller byggnadsteknik,*

2. *examen från relevant yrkeshögskoleutbildning, relevant ingenjörsexamen från tidigare tekniskt gymnasium, och*

3. *examen från relevant tidigare yrkesteknisk utbildning eller annan utbildning som bedöms som likvärdig.*

Krav på erfarenhet av praktiskt arbete

5 § För behörighet *Normal* och *Kvalificerad* krävs dokumenterad erfarenhet av praktiskt arbete inom bygg- eller fastighetsförvaltningsbranschen under minst fem år, varav minst två år ska avse arbete med nära anknytning till energianvändning och inomhusmiljö för den byggnadskategori behörigheten avser.

Allmänt råd

Vid deltidsarbeten bör längre erfarenhet gälla i motsvarande grad.

Exempel på arbete med nära anknytning till energianvändning och inomhusmiljö är projekteringsledning eller projektledning av uppdrag inom dessa områden, utförande av energi- och inomhusmiljöbesiktningar, arbete med energideklarationer, arbeten inom teknisk förvaltning eller fastighetsdrift eller arbete som sakkunnig funktionskontrollant enligt plan- och byggförordningen (2011:338).

Krav på praktisk erfarenhet

5 § För behörighet *N* och *K* krävs dokumenterad erfarenhet av praktiskt arbete inom bygg- eller fastighetsförvaltningsbranschen under minst fem år, varav minst två år ska avse arbete med nära anknytning till *byggnadens* energianvändning och inomhusmiljö för den byggnadskategori behörigheten avser.

Allmänt råd

Vid deltidsarbeten bör längre erfarenhet gälla i motsvarande grad.

Arbete med nära anknytning till *byggnadens* energianvändning och inomhusmiljö kan vara projekteringsledning eller projektledning av uppdrag inom dessa områden, utförande av energi- och inomhusmiljöbesiktningar, arbete med energideklarationer, arbeten inom teknisk förvaltning eller fastighetsdrift eller arbete som sakkunnig funktionskontrollant enligt plan- och byggförordningen (2011:338).

Krav på särskild kompetens

7 § För behörighet *Normal* ska energiexperten ha följande kompetens rörande enkla byggnader

7 § För behörighet *N* ska energiexperten ha följande kompetens rörande enkla byggnader

1. kunskap om olika inneklimatfaktorer som påverkar människans hälsa och upplevd komfort, mätmetoder för inneklimatfaktorerna och hur resultat från dessa utvärderas utifrån aktuella funktionskrav och myndighetskrav, samt kännedom om Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivningar gällande radonmätningar samt om åtgärder för att minska radonhalten,

3. kunskap om byggnadstekniska konstruktioner *vad gäller klimatskal och stommar,*

2. kunskap om byggnadstekniska konstruktioner *och renoveringsåtgärder, metoder och material, som ingår i en energirenoveringsplans olika etapper,*

4. kunskap om förekommande byggnadsmaterial och hur dessa hanteras vid ändring eller underhåll och där särskild vikt ska läggas vid miljöfarligt avfall,

5. kunskap om system, med koppling till byggår, för värme, ventilation och tappvatten omfattande funktion, uppbyggnad, komponenter och reglermetoder,

6. kunskap om värmeproducerande enheter, till exempel värme pannor, värme-pumpar och solfångare samt fjärrvärmecentraler,

7. kunskap om *funktion hos system för fastighetsel, hushållsel och verksamhetsel samt kunskap om fördelningsberäkningar av elförbrukning,*

6. kunskap om *byggnadens installationssystem samt kunskap om fördelningsberäkningar av elanvändning,*

8. kunskap om *de faktorer som ingår i en byggnads energibalans vad gäller yttre förhållanden, brukarbeteende, klimatskal och installationer,*

7. kunskap om *system i en byggnad som kan reagera på externa signaler och då anpassa byggnadens energianvändning, produktion av energi eller energilagring,*

9. kunskap om *mätning samt tolkning och utvärdering av mätresultaten för de i energibalansen ingående faktorerna, och kunskap om fördelning av uppmätt energi för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten och byggnadens fastighetsel.*

8. kunskap om *de faktorer som ingår i en byggnads energibalans vad gäller yttre förhållanden, användarbeteende, klimatskärm och installationer,*

10. kunskap om *möjligheter, hinder och risker i att utföra energieffektiviseringsåtgärder med hänsyn till inomhusmiljö och fuktbeständighet,*

9. kunskap om *mätning samt tolkning och utvärdering av mätresultaten för de i energibalansen ingående faktorerna, och kunskap om fördelning av uppmätt energi för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten och övrig energi som ingår i byggnadens energiprestanda,*

11. kunskap att *beräkna olika åtgärders energibesparing samt rangordna dessa utifrån deras kostnadseffektivitet,*

10. kunskap om *möjligheter, hinder och risker i att utföra energieffektiviseringsåtgärder med hänsyn till inomhusmiljö och fuktbeständighet,*

12. *kännedom om relevanta datorprogramvaror för att beräkna en byggnads energianvändning,*

11. kunskap att *beräkna olika åtgärders energibesparing samt rangordna dessa utifrån deras kostnadseffektivitet,*

13. kunskap *i att använda minst en av programvarorna i punkt 11 och kunna bedöma dess noggrannhet i förhållande till noggrannheten på indata,*

12. kunskap om *energirenoveringsplanens innehåll och hur dess etapper tas fram och ordnas optimalt,*

14. kunskap att *tillämpa Boverkets hjälpmedel för elektronisk överföring av energideklarationer,*

13. kunskap om att *beräkna byggnadens driftrelaterade växthusgasutsläpp,*

14. kännedom om *hur byggnaders kulturhistoriska och arkitektoniska värden kan påverkas av olika energieffektiviseringsåtgärder, och*

15. kännedom om *olika energislags miljöpåverkan.*

14. kännedom om *relevanta datorprogramvaror för att beräkna en byggnads energianvändning,*

15. *kunskap i att använda minst en av programvarorna i punkt 14 och kunna bedöma dess noggrannhet i förhållande till noggrannheten på indata,*

16. *kunskap att tillämpa Boverkets hjälpmedel för elektronisk överföring av energideklarationer, energirenoveringsplaner och inspektionsprotokoll,*

17. *kunskap för att bedöma ifall byggnaden har ett kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värde, och*

18. kännedom om *olika energislags miljöpåverkan.*

Allmänt råd

När det gäller inomhusmiljö bör energiexperten ha kunskap motsvarande CMF – Certifiering av miljöinventerade-Fastigheter mars 2000 vilken finns tillgänglig hos Fastighetsägarna Sverige.

Exempel på faktorer som ingår i en byggnads energibalans är utomhustemperatur, påverkan från sol och vind, byggnadens placering, utformning och orientering, klimatskalets uppbyggnad, värmesystem, ventilationssystem, varmvattenanvändning, komfortkylsystem, värmeåtervinningsinstallationer, hushållsel, fastighetsel, verksamhetsel och brukarbeteende.

8 § För behörighet *Kvalificerad* ska energiexperten ha kompetens motsvarande kraven i 7 § men för komplexa byggnader. Dessutom ska energiexperten för behörighet *Kvalificerad* ha följande kompetens

8 § För behörighet *K* ska energiexperten ha kompetens motsvarande kraven i 7 § men för komplexa byggnader. Dessutom ska energiexperten för behörighet *K* ha följande kompetens

1. kunskap om vilka faktorer som påverkar byggnaders kylbehov och hur detta kan minskas genom solskydd, minskning av internt genererad värme och nattkyla,
2. kunskap om vattenburna och luftburna komfortkylsystem omfattande funktion, uppbyggnad, komponenter och reglermetoder,
3. kunskap att beräkna effektbehovet för komfortkyla, och
4. kunskap om hur system för uppvärmning, kylning och ventilation samt styrning och reglering av dessa system samverkar i en byggnad,
5. kunskap om hur byggnaders kulturhistoriska och arkitektoniska värden kan påverkas av olika energieffektiviseringsåtgärder.

10 § För behörighet *Normal* och *Kvalificerad* ska energiexperten, utöver vad som anges i 7–8 §§, ha följande kompetens

1. kunskap om relevanta delar i plan- och bygglagen (2010:900), *PBL*, plan- och byggförordningen (2011:338), *PBF*, och *Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR*
2. kunskap om lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader, förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader, Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:4) om energideklaration för byggnader, *BED*, Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2016:12) om fastställande av byggnadens energianvändning vid normalt brukande och ett normalår, *BEN*, och denna föreskrift,
3. kunskap om Boverkets föreskrifter och allmänna råd om funktionskontroll av ventilationssystem (2011:16), *OVK*,

15. kännedom om relevanta delar av miljöbalken och kulturmiljölagen (1988:950) samt de relevanta förordningar och föreskrifter som meddelats med stöd av dessa lagar,

16. kännedom om relevanta delar av arbetsmiljölagen (1977:1160) samt de relevanta förordningar och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag,

17. kännedom om syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda.

10 § För behörighet *N* och *K* ska energiexperten, utöver vad som anges i 7–8 §§, ha följande kompetens

1. kunskap om relevanta delar i plan- och bygglagen (2010:900), plan- och byggförordningen (2011:338), *de relevanta föreskrifter och allmänna råd avseende byggande som har meddelats med stöd av dessa författningar.*

2. kunskap om lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader, förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader, Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:4) om energideklaration för byggnader, och denna författning,

3. kännedom om relevanta delar av miljöbalken och kulturmiljölagen (1988:950) samt de relevanta förordningar och föreskrifter som meddelats med stöd av dessa lagar,

4. kännedom om relevanta delar av arbetsmiljölagen (1977:1160) samt de relevanta förordningar och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag,

5. kännedom om syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2024/1275/EU av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda,

6. kännedom om relevanta europastandarder som i anslutning till direktivet 2010/31/EU har utarbetats av European Committee for Standardization (CEN),

18. kännedom om *relevanta euro-pastandarder som i anslutning till direktivet 2010/31/EU har utarbetats av European Committee for Standardization (CEN)*.

11 § För behörighet *Kvalificerad* ska energiexperten dessutom ha kännedom om förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen, *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet*.

*Allmänt råd
För behörighet Kvalificerad
bör energiexperten ha kännedom om Svensk Kylnorm, faktablad 12.*

7. kännedom om *syftet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088*,

11 § För behörighet *K* ska energiexperten dessutom ha kännedom om förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen, *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerande växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014 samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/590 av den 7 februari 2024 om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om upphävande av förordning (EG) nr 1005/2009*.

Denna författning träder i kraft den xx 2026.

2 Inledning

Direktivet om byggnaders energiprestanda (EU) 2010/31 har omarbetats, vilket föranleder behov av ändringar i svensk lagstiftning. Det omarbetade direktivet (EU) 2024/1275 trädde i kraft den 28 maj 2024 och ska vara införlivat i svensk rätt senast den 29 maj 2026.

Boverket föreslog i rapport 2025:6² ändringar i lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader (LED) och förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader (FED) för att genomföra det omarbetade direktivet. Rapporten skickades på remiss av regeringen under perioden mars–juni 2025.³ Regeringen har gjort vissa ändringar jämfört med Boverkets förslag och beslutade den 18 december 2025 att skicka lagförslagen på lagrådsremiss.⁴ I lagrådsremissen föreslås ändring i LED avseende energideklaration av byggnader, energienoveringsplan och inspektion av uppvärmnings-, ventilations- och luftkonditioneringssystem. Det är viktigt att notera att det inte finns några beslutade ändringar av LED och FED avseende kraven i de aktuella artiklarna i det omarbetade direktivet. Boverkets förslag till föreskrifter skickas på remiss på grundval av förslaget till ändring i LED i lagrådsremissen och de skrivningar på sidan 32 i lagrådsremissen om Boverkets förslag till regleringsnivå avseende förordning och myndighetsföreskrifter. Boverket baserar således föreskriftsförslagen i denna remiss även på de förslag till ändringar i FED som Boverket föreslog i delrapport 2025:6. Det innebär att eventuella ändringar i lag- eller förordningsförslaget kan påverka författningsförslaget i denna konsekvensutredning. Boverket kan inte heller besluta om författningsförslaget förrän efter det att riksdag och regering tagit beslut om ändringar i lagen respektive förordningen.

I denna utredning lämnar Boverket förslag till ändringar i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:5) för certifiering av energiexpert (CEX) med anledning av det omarbetade direktivet. Förslagen i denna utredning remitteras samtidigt med ytterligare åtta författningsförslag som syftar till att genomföra det omarbetade direktivet, se nedan:

² Boverkets rapport 2025:6 Översyn av systemet med energideklarationer – Förslag på författningsändringar, delredovisning av regeringsuppdrag.

³ Klimat- och näringslivsdepartementet Energienheten: Remiss av tre rapporter från Boverket om genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda (rapporterna 2025:3, 2025:6 och 2025:8), dnr KN2025/00719.

⁴ Lagrådsremiss ”Genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda”, dnr KN2025/02382.

- Remiss: Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning – BFS 20xx:A26
- Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning – BFS 20xx:A27
- Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning – BFS 20xx:A28
- Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning – BFS 20xx:A29
- Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning – BFS 20xx:A30
- Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning – BFS 20xx:A33
- Remiss: Förslag till ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2007:4) om energideklaration för byggnader – BFS 20xx:B26
- Remiss: Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om hållbar mobilitet.

Boverkets konsekvensutredningar kan användas som ett slags förarbeten och tolkningsunderlag till Boverkets föreskrifter och allmänna råd. Föreliggande dokument utgör en sådan konsekvensutredning.

2.1 Bakgrund

Omarbetningen av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda (EPBD) har genomförts som en del av det så kallade 55 %-paketet. 55 %-paketet är ett av flera politikområden inom den europeiska gröna given och syftar till att uppdatera EU-rätten så att den följer EU:s klimatmål till 2030, att minska nettoutsläppen av växthusgaser inom EU med minst 55 procent jämfört med 1990.

55 %-paketet har omfattat omarbetning av ett flertal förordningar och direktiv, förutom EPBD bland annat direktivet om energieffektivitet (EED)⁵, direktivet

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (omarbeting).

om förnybar energi (RED)⁶ och direktivet för EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU-ETS)⁷.

Regeringen har gett Boverket fem uppdrag som tillsammans omfattar att ge förslag på genomförande av merparten av artiklarna i det omarbetade direktivet. Uppdrag att genomföra en översyn av systemet med energideklarationer enligt direktivet om byggnader energiprestanda (KN2024/01303) utgör ett av dessa. Det innefattar utöver sådana artiklar som direkt berör systemet för energideklaration också sådana som har ett nära samröre med det.⁸ Boverket delredovisade uppdraget den 28 februari 2025 i form av förslag till författningsändringar på lag- och förordningsnivå. Uppdraget slutredovisades den 12 december 2025.

2.2 Syfte och mål med författningsförslaget

Syftet med författningsförslaget är att säkerställa att energiexperten kommer att ha de nya kunskapskrav som krävs enligt de ändringar som Boverket har föreslagit i LED och FED.

2.3 Arbetsmetod

Boverket har under arbetet med författningsförslaget haft möten med branschorganisationer, fastighetsägare, aktörer i banksektorn, Swedac, Energimyndigheten och Riksantikvarieämbetet. Energimyndigheten har bistått med underlag och kunskap.

2.4 Om författningskommentarer

För att kunna tillämpa och fullt ut förstå innebörden av författningen räcker det inte alltid med att enbart läsa författningen. Det finns olika metoder och tekniker för att tolka författningar och bestämmelser i författningar kan i många fall vara allmänt hållna. Om en tillämpare vill få reda på syftet med en viss bestämmelse brukar ledning i första hand sökas i förarbetena.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959 av den 10 maj 2023 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem.

⁸ Artikel 12 ”Renoveringspass”, artikel 16 ”Datautbyte”, artikel 19 ”Energicertifikat”, artikel 20 ”Utfärdande av energicertifikat”, artikel 21 ”Uppvisande av energicertifikat”, artikel 22 ”Databaser för byggnaders energiprestanda”, artikel 23 ”Inspektioner”, artikel 24 ”Rapporter om inspektion av värme-, ventilations- och luftkonditioneringssystem”, artikel 25 ”Oberoende experter” samt artikel 27 ”Oberoende kontrollsystem”.

I konsekvensutredningen har Boverket formulerat utförliga författningskommentarer till bestämmelserna i författningen. Därigenom kan författningskommentarerna användas som stöd för tillämpningen, rättsliga prövningar och liknande. Författningskommentarerna har därför som utgångspunkt författats

- så att syftet med föreskriften framgår
- med förklaring av hur de begrepp som används är avsedda att tolkas
- med exemplifieringar.

Dessutom kan författningskommentarerna ligga till grund för vägledningar. Sådana vägledningar kan också kompletteras med ytterligare förklarande text och vid behov figurer, tabeller och liknande. Observera att författningskommentarer och vägledningar i sig inte har någon juridiskt bindande status utan utgör endast ett hjälpmedel för att förstå gällande regler.

2.5 Förkortningar

BED	Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:4) om energideklaration för byggnader.
BEN	Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2016:12) om fastställande av byggnadens energianvändning vid normalt brukande och ett normalår.
BBR	Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd.
BFS 20xx:A26	Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning och värmeisolering i byggnader. Grundförfattning som planeras träda i kraft under 2026.
CEX	Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:5) för certifiering av energiexpert.
EED	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (omarbetning).
EKL	Lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag.
EPBD	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda (omarbetning).

FED	Förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader.
LED	Lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader.
Omarbetade direktivet	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda (omarbetning).
OVK	Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:16) om funktionskontroll av ventilationssystem och certifiering av sakkunniga funktionskontrollanter.
PBF	Plan- och byggförordningen (2011:338).
PBL	Plan- och bygglagen (2010:900).

3 Rättsliga förutsättningar

Detta kapitel beskriver de rättsliga förutsättningarna för Boverkets förslag till ändrade föreskrifter och allmänna råd och innehåller bland annat de uppgifter om föreskriftsbemyndiganden som avses i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar (konsekvensutredningsförordningen).

3.1 Boverkets bemyndigande

Boverkets bemyndigande att meddela föreskrifter om certifiering av energiexperter finns i 10 kap. 23 § plan- och byggförordningen (2011:338) och 11 § förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader.

3.2 Anmälan av tekniska regler

Informationsförfarande enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler kommer inte att genomföras eftersom författningsförslaget inte innehåller sådana tekniska regler som avses i 2 § samma förordning.

3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet

Författningsförslaget reglerar tillträde till eller utövande av tjänsteverksamhet. Boverket gör därför bedömningen att författningsförslaget behöver anmälas enligt EU:s tjänstedirektiv och 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.

3.4 Regeringens medgivande

Boverket gör bedömningen att författningsförslaget inte medför sådana väsentliga effekter på kostnader för staten, kommuner eller regioner att medgivande krävs av regeringen enligt konsekvensutredningsförordningen.

4 Utökade kunskapskrav för energiexperter

I följande avsnitt beskrivs Boverkets förslag på hur det omarbetade direktivets förändrade krav påverkar CEX. Avsnittet beskriver de ändringar inom teknisk kunskap (utbildning) och särskild kompetens, som föreslås.

4.1 Nuläge

Idag upprättas energideklarationer och inspektionsprotokoll av en certifierade energiexpert. Det finns för närvarande 901 certifierade energiexperter varav 223 med behörigheten normal och resterande har behörigheten kvalificerad⁹. Det finns några certifierade energiexperter, som inte arbetar med att ta fram energideklarationer, utan har certifierat sig av andra anledningar exempelvis, som sakkunniga som avses i 10 kap 8 § 2 PBL. Dessa har inte tillgång till energideklarationssystemet och kan därför inte upprätta några energideklarationer eller inspektionsprotokoll. För att kunna upprätta energideklarationer, så måste man vara certifierad av ett ackrediterat certifieringsorgan och ha en inloggning till energideklarationsregistret. De certifierade energiexperterna, som har normal behörighet får enbart upprätta energideklarationer för enkla byggnader och de med kvalificerad behörighet får upprätta energideklarationer för såväl komplexa byggnader som för enkla byggnader. Enkla byggnader är de byggnader som har en låg eller ingen integrationsnivå mellan de tekniska installationssystemen, eller har ett enkelt system för styrning och reglering. Byggnaderna har inte heller luftkonditioneringssystem större än 12 kW kyleffekt. Komplexa byggnader är de byggnader som inte är enkla byggnader eller byggnader som är särskilt värdefulla enligt 8 kap 13 § PBL.

4.2 Beskrivning av nuvarande regler

Reglerna som ligger till grund för certifiering av oberoende energiexperter, återfinns idag på lag-, förordnings- och föreskriftsnivå. I lagen anges det att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, om vilka krav på sakkunskap och oberoende som ska ställas på en oberoende expert.¹⁰ Enligt förordningen ges Boverket bemyndigande att meddela ytterligare föreskrifter om särskild sakkunskap och om oberoende.¹¹ Boverket föreskriver om sakkunskap och certifiering för energiexperter.¹²

⁹ [Hitta energiexperter](#). Hämtad 2026-01-20.

¹⁰ 12 § lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader.

¹¹ 11 § förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader.

¹² Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:5) för certifiering av energiexpert.

Kunskapskraven i CEX har inte till någon större del ändrats sedan år 2016, när kravet på kunskap om BEN infördes.

Boverkets förslag innehåller därför ändringar i CEX som krävts för att uppfylla det omarbetade direktivet. CEX förslås även ändras med korrekta hänvisningar till författningar och utbildningar för att kunna tillämpas på ett korrekt sätt. De redaktionella ändringarna med avseende på att ensa strukturen, innehåll och språk är avsedda att skapa harmonisering mellan de olika författningarna om certifierade personer.

4.2.1 Definitioner

I nu gällande CEX definieras följande begrepp, enkel byggnad, komfortkyla, komplex byggnad, luftkonditionering, kunskap och kännedom om.

En enkel byggnad avser en- och tvåbostadshus samt flerbostadshus och lokaler med luftkonditioneringssystem som inte överstiger 12 kW kyleffekt. Dessa byggnader har antingen låg eller ingen integrationsnivå mellan de tekniska systemen eller ett enkelt system för styrning och reglering.

Komfortkyla är den kyla som används för att sänka inomhustemperaturen i en byggnad för att öka människors komfort.

Komplex byggnad definieras som andra byggnader än enkla byggnader, och särskilt värdefulla byggnader enligt 8 kap 13 § PBL betraktas alltid som komplexa.

Luftkonditionering avser system för komfortkyla där kyla produceras av kylmaskin, fjärrkyla, frikyla eller liknande, och distribueras i byggnaden med vattenkyld ventilationsluft eller kylvatten; till komfortkylsystem räknas även slutapparater i rum såsom tilluftsdon och kyltak.

Vidare innebär kunskap om att experten är väl insatt i sakfrågan, medan kännedom om innebär att experten är insatt i sakfrågan och vet hur mer information kan inhämtas.

4.2.2 Krav på allmän teknisk kunskap

I nuvarande regler finns i 4 § ett krav som anger att för att kunna få behörighet normal eller kvalificerad ska den sökande ha allmän teknisk kunskap från en genomförd relevant teknisk utbildning. Till paragrafen finns också ett allmänt råd som ger olika exempel på typer av utbildningar som anses vara godtagbar examen. Dessa är högskoleutbildning inom något av områdena byggnadens energisystem, installationsteknik eller byggnadsteknik. Vidare kan även examen från relevant yrkeshögskola eller ingenjörsexamen från tidigare tekniskt gymnasium godtas. Som ett sista exempel i det allmänna rådet på godtagbara

utbildningar ges examen från tidigare yrkesteknisk utbildning. Men även examen från annan utbildning som certifieringsorganen bedömer vara likvärdig kan anses vara godtagbar, för att uppfylla kravet på allmän teknisk kunskap.

4.2.3 Krav på praktiskt arbete

I nu gällande regler finns i 5 §, krav på praktiskt arbete för båda behörigheterna, normal och kvalificerad. För båda behörigheterna ställs krav på minst fem år, praktiskt arbete från bygg- eller fastighetsförvaltningsbranschen, där minst två år ska ha en nära anknytning till energianvändning och inomhusmiljö för den byggnadskategori behörigheten gäller.

4.2.4 Krav på särskild kompetens

Det finns idag tolv krav på kompetens som energiexperten med normal behörighet ska ha kunskap om¹³ vilket innebär att experten är väl insatt i sakfrågan och det finns ytterligare tre krav på kompetens som energiexperten ska ha kännedom om¹⁴ vilket innebär att experten är insatt i sakfrågan och vet hur mer information inhämtas. Kunskapskraven är:

- Inneklimatfaktorer, mätmetoder, radon och åtgärder.
- Byggnadens klimatskal, stommar och material, inkl. hantering av farligt avfall.
- Värme-, ventilations- och tappvattensystem (funktion, uppbyggnad, reglering).
- Värmeproducerande enheter (till exempel värmepumpar, solfångare, fjärrvärme).
- Elsystem och elförbrukningsfördelning.
- Energibalans: påverkan från klimatskal, brukare och installationer.
- Mätning och fördelning av energi (värme, kyla, varmvatten, el).
- Energieffektivisering: möjligheter, risker, kostnadseffektivitet.
- Beräkningsprogram: kännedom och praktisk användning.
- Elektronisk överföring av energideklarationer.
- Kulturvärden vid åtgärder och olika energislags miljöpåverkan.

För behörighet kvalificerad ska energiexperten, förutom kompetensen för normal behörighet, ha kunskap om komfortkyla och kunskap om hur olika energieffektiviseringsåtgärder kan påverka byggnaders kulturhistoriska och arkitektoniska värden. De ska även ha kännedom om reglerna för fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen.

¹³ 7 § Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:5) för certifiering av energiexpert.

¹⁴ 7 § Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:5) för certifiering av energiexpert.

4.3 Problembeskrivning

I det omarbetade direktivet finns det flera delar som påverkar Sveriges regler om energihushållning och energideklARATIONER. Dessa delar påverkar också Boverkets föreskrift CEX.

I artikel 12 i det omarbetade direktivet finns ett helt nytt krav, att medlemsstaten ska införa ett system för energirenoveringsplaner (renoveringspass). Energirenoveringsplanen är en frivillig individuellt anpassad plan för att omvandla en byggnad till en nollutsläppsbyggnad i god tid före 2050. Planen ska innehålla ett antal etapper med åtgärder för att uppnå denna nivå. Etapperna ska ordnas i en optimal ordningsföljd för att underlätta för byggnadsägaren att genomföra etapperna enligt den bästa ordningen. Energirenoveringsplanen ska enligt direktivet utfärdas av en kvalificerad eller certifierad expert. Det finns möjlighet att upprätta och utfärda energirenoveringsplanen samtidigt som energideklARATIONEN. Om en medlemsstat väljer den möjligheten ska, enligt artikel 19.6, energirenoveringsplanen ersätta rekommendationerna om kostnadseffektiva åtgärder i energideklARATIONEN.

Boverket har till regeringen föreslagit författningsändringar i lag och förordning om energideklARATION för byggnader¹⁵, som bland annat innebär att det ska vara de certifierade energiexperterna som ska utföra energirenoveringsplaner. I samma rapport har det även föreslagits att det ska vara möjligt att upprätta energirenoveringsplanen i samband med energideklARATIONEN och då ersätts rekommendationerna i energideklARATIONEN av energirenoveringsplanen.

De krav på kompetens för att upprätta energirenoveringsplaner som ställs på de certifierade eller kvalificerade experterna i artikel 12 i det omarbetade direktivet, uppfylls till stora delar redan av de krav som nu finns i gällande CEX. Det finns dock några delar som behöver ändras och läggas till i CEX, för att de certifierade energiexperterna ska ha förutsättningar att upprätta energirenoveringsplaner. Energirenoveringsplanen är uppbyggd på ett antal etapper som ska leda till att bygganden når nivån för nollutsläppsbyggnad. Dessa etapper ska kunna ordnas, i en optimal ordningsföljd, så att byggnadsägaren på bästa sätt kan låta byggnaden renoveras till en nollutsläppsbyggnad. Varje etapp ska innehålla relevanta alternativ för den teknik, de metoder och de material som ska användas för de renoveringsåtgärder som etappen innehåller.

Boverket har i november 2025, remitterat en ändringsförfattning¹⁶ av BED i syfte att införa bestämmelser om klass A0. Detta innebär att den certifierade

¹⁵ Översyn av systemet med energideklARATIONER – Förslag på författningsändringar, delredovisning av regeringsuppdrag (2025:6, Boverket), dnr 3895/2024.

¹⁶ Förslag till föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2007:4) om energideklARATION för byggnader, dnr 9804/2025.

energiexperten, kan få en ny uppgift som innebär att kontrollera och bedöma om byggnaden uppfyller kriterierna för en nollutsläppsbyggnad. Detta innebär att, när en befintlig byggnad ska energideklarerars, ska det göras en bedömning om byggnaden uppfyller energiprestandakravet för nollutsläppsbyggnader. Dessutom ska energiexperten kontrollera att byggnaden inte har förbränning av fossila bränslen i byggnaden och att byggnaden kan reagera på externa signaler. De certifierade energiexperterna ska ha kunskap om hur de bedömer om en byggnad är en nollutsläppsbyggnad om det finns förbränning av fossila bränslen i byggnaden. Däremot så finns de inga krav på kunskap om hur bedömningen av hur en byggnad reagerar på externa signaler.

I det omarbetade direktivet läggs särskild vikt vid att kartlägga, redovisa och genom rekommendationer aktivt minska byggnaders driftsrelaterade växthusgasutsläpp. Detta ska ske genom de rekommenderade åtgärdsförslagen och genom att på sammanfattningen redovisa de driftrelaterade åtgärdsförslagen, i energideklarationen, enligt artikel 19 och bilaga V, i det omarbetade direktivet. Dessutom ska energirenoveringsplanen innehålla information om den uppskattade minskningen av driftsrelaterade växthusgasutsläpp för varje etapp, enligt bilaga VIII i det omarbetade direktivet.

Riksantikvarieämbetets har i projekt ”Kulturvärden i energideklarationen” som genomfördes 2023–2024 sett över hur byggnader med kulturvärden hanteras i energideklarationerna. Riksantikvarieämbetets har kopplat till projektet, publicerat en delrapport, ”Kulturvärden i energideklarationen – analys av byggnadsdata¹⁷”, Resultaten i delrapporten visar att kulturvärden ofta inte registreras korrekt i energideklarationen, särskilt för byggnader med formellt skydd. När kulturvärden identifieras tycks dock viss hänsyn tas, med mer varsamma åtgärdsförslag. Det finns dock fortsatt brister i kunskap och rutiner, vilket leder till risk för olämpliga åtgärdsförslag och att skyddade byggnader inte alltid får den hänsyn de ska enligt lagstiftningen.

Det har inte skett några större ändringar i CEX sedan år 2016, när kravet på kunskap om Boverkets föreskrifter och allmänna råd om fastställande av byggnadens energianvändning vid normalt brukande och ett normalår infördes. Boverket har därför även sett över innehållet så att det bättre ska överensstämma med dagens förutsättningar samt noterat att dagens poängsystem för högskola, under kraven på kunskap, inte överensstämmer med tidigare poängsystem för högskola. Begreppet fastighetsel föreslås tas bort från energireglerna¹⁸ och ersätts med övrig energi som ingår i byggnadens energiprestanda, därför krävs

¹⁷ Riksantikvarieämbetet (2023). Kulturvärden i energideklarationen – analys av byggnadsdata. <https://raa.diva-portal.org/smash/get/diva2:1858949/FULLTEXT01.pdf>. Hämtad 2026-01-22.

¹⁸ BFS 20xx:A26.

det en ändring av kunskapskravet som rör kunskap om mätning samt tolkning och utvärdering av mätresultaten för de i energibalansen ingående faktorerna, och kunskap om fördelning av uppmätt energi för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten.

4.3.1 Nollalternativet

Nollalternativet vore att Boverket väljer att inte besluta ändringar av föreskriften CEX, som komplement till föreslagna ändringar i lagen och förordningen om energideklaration. Det skulle därför finnas luckor i de kunskapskrav som skulle behövas för att upprätta energirenoveringsplaner. Även kunskapskravet för bedömningen av A0 för befintliga byggnader och den delen som gäller för att en byggnad ska kunna reagera på externa signaler skulle saknas. Eftersom Boverket har föreslagit i författningsändringar till lag och förordning om energideklaration för byggnader, att det ska vara de certifierade energiexperterna som ska utföra energirenoveringsplaner, så kan det komma att saknas kunskaper hos energiexperterna.

Enligt Boverket bör detta beslutas i föreskrifterna om certifiering av energiexperter.

4.4 Alternativa lösningar

4.4.1 Mål (eftersträvad förändring)

Målet är att ändra så pass lite som möjligt i CEX, men ändå uppfylla de krav som finns i det omarbetade direktivet. Att försöka hålla ändringarna inom en rimlig nivå, så att de certifierade experterna på egen hand ska kunna inhämta de tillkommande kraven på särskild kompetens som föreslås.

Det omarbetade direktivet ställer krav på att medlemsstaterna ska införa ett system för energirenoveringsplaner. Energirenoveringsplanernas innehåll styrs av bilaga VIII i det omarbetade direktivet. Energirenoveringsplanens innehåll och uppbyggnad kräver tillägg till dagens CEX för att vara möjlig att genomföra. Begreppet externa signaler och att byggnader ska kunna reagera på dessa är också något som kräver ett tillägg till dagens certifieringsföreskrifter för energiexperter. De överväganden Boverket gjort avseende behovet av att meddela föreskrifter om detta beskrivs nedan.

4.4.2 Definitioner

Tillägget installationssystem, i definitionen av enkel byggnad, gör det tydligare vilka tekniska system som åsyftas. Begreppet luftkonditioneringssystem är definierat i 3 § LED, och därför bedöms föreskriftens definition vara överflödig.

4.4.2.1 Boverkets förslag

Definitionen för luftkonditionering tas bort, eftersom detta begrepp redan definieras i 3 § LED.

4.4.2.2 Krav på teknisk kunskap

4.4.2.3 Boverkets förslag

Boverket föreslår att det allmänna rådet, om tekniska utbildningar som anges som krav på teknisk kunskap ändras till föreskriftsnivå. Utbildningskraven har moderniserats för att vara anpassade till dagens utbildningssystem. Boverket föreslår att de tekniska utbildningar som krävs är:

- examen från teknisk högskole- eller universitetsexamen inom byggnadens energisystem, installationsteknik eller byggnadsteknik
- examen från annan relevant högskole- eller universitetsutbildning motsvarande minst två års heltidsstudier
- examen från relevant yrkeshögskoleutbildning eller annan relevant utbildning som bedöms likvärdig.

Det blir lättare för de ackrediterade kontrollorganen att göra en bedömning av de utbildningar som täcker kraven för teknisk kunskap, för de energiexperter som ansöker, för att bli certifierad energiexperter.

Det blir tydligare för de energiexperter som ska certifiera sig, vad det är för utbildning som krävs för att kunna certifiera sig som energiexpert.

4.4.2.4 Krav på praktiskt arbete

4.4.2.5 Boverkets förslag

Boverket föreslår inga ändringar i kraven på erfarenhet av praktiskt arbete inom bygg- eller fastighetsförvaltningsbranschen under minst fem år, som är dagens krav i CEX.

Boverket har övervägt att korta ner kravet på fem års praktiskt arbete till tre år. Eller att införa krav på arbetslivserfarenhetens längd kopplat till vilken utbildningsnivå personen har, exempelvis en kortare eller lägre utbildning kräver i stället längre arbetslivserfarenhet inom relevant område. Eftersom det kommer att ställas nya kompetenskrav på energiexperterna i det omarbetade direktivet, gör Boverket den samlade bedömningen att den nu gällande kravet på fem års praktiskt arbete bör vara oförändrat.

4.4.2.6 Krav på särskild kompetens

Energirenoveringsplan

För att möjliggöra att energiexperternas kunskap täcker in energirenoveringsplanen så föreslår Boverket ändring av punkt 2 i 7 § CEX, till att inte bara gälla

kunskap om byggnadstekniska konstruktioner för klimatskärm och stommar, utan även en del som rör kunskap om byggnadstekniska konstruktioner i förhållande till renoveringsåtgärder, metoder och material. Detta som ett krav på särskild kompetens, där de certifierade energiexperterna ska ha kunskap inom detta område, i 7 §. Det utökade kunskapsområdet ska inkludera den del av energirenoveringsplanen där den certifierade energiexperten förväntas kunna redovisa och exemplifiera alternativa metoder och material för de renoveringsåtgärder som omfattas av respektive etapp. Detta syftar till att säkerställa att kraven enligt LED och FED avseende energirenoveringsplanen efterlevs.

I CEX föreslås ett krav för särskild kompetens för att täcka in energirenoveringsplanens innehåll och hur dess etapper och dessa etappers optimala ordningsföljd. Syftet är att säkerställa att de certifierade energiexperterna har tillräcklig kunskap om energirenoveringsplanens innehåll samt om processen för att ta fram de olika etapperna. De certifierade energiexperterna ska dessutom kunna redogöra för den optimala ordningsföljden för de åtgärder som ingår i energirenoveringsplanen. Energirenoveringsplanen ska betraktas som en långsiktig strategi med målet att byggnaden slutligen uppnår status som nollutsläppsbyggnad. Det är därmed inte självklart att den åtgärd som ger störst energibesparing alltid är mest lämplig att genomföra i ett initialt skede. Det kan därför vara andra etapper som är lämpligare att utföra först i planen. Ordningsföljden på etapperna är viktig för det ger förutsättningarna för inte bara byggnadsägarens ekonomiska planering, utan även den praktiska ordningen av etapperna och dess renoveringsåtgärder och den energieffektiviserande ordningen på vad som är lämpligt att utföra. Det finns idag ett kompetenskrav på att de certifierade energiexperterna ska ha kunskap om att beräkna olika åtgärders energibesparing samt rangordna dessa utifrån deras kostnadseffektivitet. Detta kompetenskrav uppfyller inte kravet som ställs för energirenoveringsplanen, eftersom åtgärderna enbart ska rangordnas efter dess kostnadseffektivitet och inte den optimala ordningsföljden.

För energirenoveringsplanen så föreslår Boverket att samma ordning som för energideklarationerna även ska gälla för energirenoveringsplanen. De certifierade experterna med normal behörighet ska kunna utföra energirenoveringsplaner för enkla byggnader och att de certifierade experterna med kvalificerad behörighet ska kunna utföra energirenoveringsplaner för komplexa byggnader och enkla byggnader. Det är den mest naturliga uppdelningen, eftersom den funnits sedan lång tid tillbaka för de certifierade energiexperterna när de upprättar energideklarationer. Behovet av energirenoveringsplaner borde vara minst lika stort för enkla byggnader som för komplexa byggnader. Boverket bedömer därför att det kommer att fungera på ett tillfredställande sätt.

Energiklassen A0

Den certifierade energiexperten föreslås få i uppgift att bedöma om en befintlig byggnad uppfyller kriterierna för nollutsläppsbyggnad och, om så är fallet, tilldela byggnaden klass A0. Experten föreslås också kontrollera att byggnaden inte använder fossil förbränning och att dess system kan svara på externa signaler.

Bedömningen av energiprestanda görs utifrån om det finns några lönsamma åtgärder kvar att föreslå. Om inga lönsamma åtgärder identifieras, antas byggnaden ha uppnått bästa möjliga energiprestanda och kan tilldelas klass A0. Metoden kräver dock att energiexperter behärskar fastighetsekonomiska lönsamhetsberäkningar och även kan använda lämpliga verktyg. Därmed blir kraven på energiprestanda individuellt anpassade, vilket innebär att nivån för A0-klassning kan varieras mellan byggnader, även inom samma kategori.

Boverket föreslår att ett kunskapskrav tillförs för att energiexperten ska kunna avgöra om ett system i en byggnad kan reagera på externa signaler, och då anpassa byggnadens energianvändning, produktion av energi eller energilagring.

Kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värde

För att minska risken att det inte görs en korrekt bedömning om en byggnad har kulturhistoriska eller arkitektoniska värden, så föreslår Boverket att kunskapskravet, att energiexperten ska kunna bedöma om en byggnad har kulturhistoriska eller arkitektoniska värden. För att energiexperten redan vid åtagandet av uppdraget, att förvissa sig om att de har rätt behörighet, för att utföra en energideklaration för byggnaden. Samtidigt tas kravet, för normal behörighet, att energiexperten ska ha kännedom om hur byggnaders kulturhistoriska och arkitektoniska värden kan påverkas av olika energieffektiviseringsåtgärder.

Fastighetsenergi

Begreppet ”fastighetsenergi” som finns i BBR återfinns inte i förslaget till Boverkets föreskrifter om energihushållning och värmeisolering i byggnader¹⁹. I det författningsförslaget används formuleringen övrig energi som ingår i byggnadens energiprestanda. Därför föreslås en ändring i CEX där fastighetsel tas bort och det begreppet, övrig energi som ingår i energiprestandan, läggs till i CEX 7 § 11. Kravet gäller kunskap om fördelning av uppmätt energi för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten och övrig energi som ingår i byggnadens energiprestanda.

¹⁹ BFS 20xx:A26

4.4.2.7 Boverkets förslag

Boverket har föreslagit att de certifierade energiexperterna ska ha kunskap om energirenoveringsplanens innehåll, hur etapperna i energirenoveringsplanen tas fram och hur den optimala ordningsföljden beskrivs, för de etapper som ingår i energirenoveringsplan. Boverket har även föreslagit att de certifierade energiexperterna ska ha kunskap om hur en byggnad kan reagera på externa signaler och anpassa användning, produktion eller lagring av energi, vilket är en del i att avgöra om en befintlig byggnad är en nollutsläppsbyggnad²⁰. Boverket har dessutom föreslagit att kunskapskravet för energiexperter med normal behörighet, avseende kännedom om hur olika energieffektiviseringsåtgärder kan påverka byggnaders kulturhistoriska och arkitektoniska värden, ska tas bort. Det föreslås i stället ett krav för energiexperter med normal behörighet att de ska ha kunskap om att bedöma om en byggnad har kulturhistoriska och arkitektoniska värden.

²⁰ BFS 20xx:A26

5 Konsekvenser

Detta avsnitt ger en övergripande analys och redogörelse för de konsekvenser som förväntas uppstå till följd av Boverkets författningsförslag. Därefter beskrivs konsekvenserna för olika aktörer.

5.1 Övergripande effekter och konsekvenser

De uppdaterade och mer specificerade kraven på kunskap och kompetens ökar kvaliteten på energideklarationer och energirenoveringsplaner. Detta antas leda till bättre beslutsunderlag för byggnadsägare och kan på sikt bidra till mer kostnadseffektiva och ändamålsenliga åtgärder för energieffektivisering och minskade växthusgasutsläpp. Samhällsekonomiskt innebär det att resurser används mer optimalt och att de åtgärder som genomförs har högre sannolikhet att vara både lönsamma och effektiva.

5.2 Aktörer som påverkas

De aktörer som direkt påverkas är certifieringsorganen, som certifierar energiexperterna enligt CEX. Även utbildningsföretagen som utbildar redan certifierade energiexperter och blivande energiexperter inför certifiering. Swedac påverkas som ackrediterande myndighet av certifieringen. Boverket påverkas som föreskrivande myndighet.

5.3 Staten

5.3.1 Swedac

Swedac beslutar om ett certifieringsorgan får certifiera, genom ett ackrediteringsbeslut vilket innebär att certifieringsorganen har visat att de uppfyller de krav som ställs för att utföra vissa specifika uppgifter inom certifiering. Ackrediteringen är ett formellt erkännande av deras kompetens och innebär att Swedac regelbundet och oberoende granskar att de fortsätter att leva upp till kraven. Ambitionen för de ändringar som föreslås i CEX har varit att de inte ska leda till något nytt ackrediteringsbeslut från Swedac, men den slutliga bedömningen görs av Swedac.

5.3.2 Boverket

De ändrade föreskrifterna kommer att medföra ett visst behov av informationsinsatser från Boverket. Dessa insatser bör rikta sig mot alla de olika aktörer som kommer i kontakt med föreskrifterna. Syftet med dessa insatser är att alla ska förstå föreskrifterna så att de lättare går att tillämpa. Den webbaserade handboken om energideklarationer på Boverkets webbplats behöver också

uppdateras så att certifieringsreglerna tydligt framgår. Det är troligt att Boverket kommer att få ta emot fler frågor, vilket kan leda till en ökad arbetsbelastning. Belastningen förväntas dock minska i takt med att de berörda aktörerna sätter sig in i de ändrade reglerna.

5.3.3 Energimyndigheten

Energimyndigheten kan påverkas av de ändrade reglerna genom EKL och det ansvar de har för certifiering av energikartläggare enligt föreskrifterna om energikartläggning i stora företag²¹. Detta beror på likheterna mellan certifieringskraven för EKL och CEX, särskilt eftersom båda omfattar byggnader – för CEX gäller det byggnader generellt, och för EKL när företagens energikartläggning inkluderar byggnader. I båda fallen handlar det om att kartlägga och bedöma byggnaders energianvändning.

5.4 Kommuner

Inga tillkommande konsekvenser för kommuner i rollen som myndighetsutövare har identifierats med anledning av detta förslag till föreskriftsändring. Ändringen påverkar inte heller byggnadsnämndens prövning av att en åtgärd i byggprocessen kontrolleras av en certifierad sakkunnig energiexpert.

5.5 Regioner

Inga tillkommande konsekvenser för kommuner i rollen som myndighetsutövare har identifierats med anledning av detta förslag till föreskriftsändring.

5.6 Företag

5.6.1 Certifieringsorganen

Certifieringsorganen ackrediteras av Swedac²², för att kunna certifiera energiexperter. Förutom krav på erfarenhet av praktiskt arbete och lämplighet för uppgiften, så finns det krav på särskild kompetens som testas genom ett teoretiskt prov.

På grund av ändring i kompetenskraven i CEX, så måste certifieringsorganen ändra sina teoretiska prov, så att dessa svarar mot de ändrade kompetenskraven. Ändringarna i CEX, bör inte leda till ett nytt ackrediteringsbeslut från Swedac.

²¹ Statens energimyndighets föreskrifter (STEMFS 2014:2) om energikartläggning i stora företag.

²² Webbsida: <https://www.swedac.se/tjanster/ackreditering/> hämtad 2026-01-22.

5.6.2 Certifierade energiexperter

Boverket har strävat efter att minimera de ändringar som krävts för att uppfylla det omarbetade direktivet, för de utökade kunskaper som gjorts i CEX. Boverket bedömer att föreslagna ändringar finns inom det område som energiexperterna redan idag har kunskap om och att de därför själva har möjlighet att tillgodogöra sig de nya kunskaperna. Enligt gällande regler, 13 § CEX, finns dessutom ett krav på att certifierade energiexperter fortlöpande ska vidareutbilda sig inom de kompetenskrav som ställs i CEX. De certifierade energiexperterna ska årligen inkomma med uppgifter om fortbildning till certifieringsorganet, där de är certifierade.

Vid ny- och omcertifiering så kommer certifieringsproven att behöva ändras till följd av ändringarna i CEX. Energiexperternas certifiering gäller i fem år, därefter måste de omcertifieras. Vid omcertifieringsproven så kommer de ändrade kunskapskraven att testas för att täckas och verifieras och på så sätt säkerställa att energiexperterna inhämtat tillräcklig kunskap inom området. Blivande energiexperter kommer också att påverkas av ändringen, genom att certifieringsproven kommer att bli mer omfattande, för att täcka in de ändrade kunskapskraven.

5.6.3 Utbildningsföretagen

Utbildningsföretagen anordnar utbildningar för såväl blivande som certifierade energiexperter. Det är utbildningar inför personcertifiering av energiexperter, men även fortbildningar av dessa. Utbildningsföretagen kommer därför att behöva ändra sina utbildningar och kunskapskrav utifrån de ändrade reglerna. Detta för att utbildningarna ska vara anpassade till de ändrade reglerna i CEX och vara ett stöd för blivande och redan certifierade energiexperter.

5.6.4 Övriga företag

Företag inom bygg- och fastighetssektorn som anlitar energiexperter påverkas främst indirekt genom att de får tillgång till energiexperter med kompetens enligt de ändrade föreskrifterna. Ändringarna innebär därmed en ökad kvalitets-säkring av tjänster kopplade till energideklarationer och energirenovering, men bedöms inte medföra någon ökad administrativ börda eller kostnad för dessa företag.

5.7 Aktörer inom civilsamhället

Ändringarna i föreskriften bedöms inte ge någon betydande påverkan på aktörer inom civilsamhället, såsom ideella föreningar, intresseorganisationer eller bostadsrättsföreningar. Om civilsamhällets aktörer själva äger eller förvaltar byggnader kan de i viss mån påverkas indirekt. Detta sker genom att de, vid behov av energideklarationer eller en energiexperts kunskaper, får tillgång till

experter med tydligare och bättre kompetens enligt de ändrade föreskrifterna. Det kan bidra till en högre kvalitet på de tjänster som erbjuds och underlätta beslut kopplade till energieffektivisering och energideklarationer. Ändringarna innebär dock inte några ytterligare administrativa krav eller direkta kostnadsökningar för civilsamhällets organisationer. Sammanfattningsvis innebär förslaget en ökad kvalitet på de eventuella tjänster som efterfrågas av certifierade energiexperter, utan att det leder till några påtagliga nackdelar för aktörer inom civilsamhället.

5.8 Europeiska unionen

Boverket bedömer att författningsförslaget överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen och inte går ut över det omarbetade direktivets miniminivå.

5.9 Norden

Inga tillkommande konsekvenser för det nordiska arbetet med harmonisering av regler har identifierats med anledning av detta förslag till föreskriftsändring.

5.10 Miljö och klimat

De föreslagna ändringarna i certifieringsföreskrifterna för energiexperter syftar till att stärka arbetet för minskad energianvändning och minskade klimatutsläpp i byggnadsbeståndet, enligt det omarbetade direktivet. Genom energiexperternas krav på kompetens för energirenoveringsplaner och bedömning av nollutsläppsbyggnader, kan mer effektiva och hållbara åtgärder föreslås, vilket bidrar till att byggnader stegvis ställs om till nollutsläpp senast 2050.

5.11 Kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö

De föreslagna kraven innebär att energiexperterna ska kunna redovisa och bedöma byggnaders energiprestanda, föreslå lönsamma energieffektiviseringar och ta hänsyn till både klimatpåverkan och eventuella kulturvärden. Sammantaget väntas detta bidra till minskade energianvändning och minskade växthusutsläpp, samtidigt som bebyggelsens unika värden bevaras.

De föreslagna föreskriftsändringarna bedöms kunna bidra positivt till kulturmiljön, de arkitektoniska värdena och de befintliga livsmiljöerna. Genom att ställa krav på särskild bedömning av byggnadens karaktär, i kombination med att endast personer med kvalificerad behörighet, får energideklarera denna typ av byggnader, säkerställs att sådana åtgärder utförs med beaktande av byggnadens kulturhistoriska och arkitektoniska värden. För kvalificerad behörighet innebär det dessutom krav på särskild kunskap om hur energieffektiviserande

åtgärder påverkar denna typ av byggnader. Eftersom insatser för att förbättra energiprestandan kan riskera att påverka bebyggelsens kulturmiljö och arkitektoniska kvaliteter negativt, innebär föreskrifterna en förstärkt hänsyn till dessa aspekter.

5.12 Social hållbarhet

Boverket ska beakta de konsekvenser som myndighetens beslut och verksamhet kan få för personer med funktionsnedsättning, barn, ungdomar och äldre samt för integration, boendesegregation, folkhälsa och jämställdhet (7 § 10 förordningen [2022:208] med instruktion för Boverket).

5.12.1 Personer med nedsatt funktionsförmåga

Boverkets bedömning är att författningsförslaget inte medför några direkta konsekvenser för funktionsnedsatta då förslagen inte påverkar tillgänglighetsaspekter. Boverkets bedömning är att författningsförslaget inte medför några konsekvenser för personer med nedsatt funktionsförmåga.

5.12.2 Barn och unga

Boverkets bedömning är att författningsförslaget inte medför några direkta konsekvenser för barn och unga eftersom de krav som ändras inte påverkar barns rättigheter.

5.12.3 Äldre

Boverkets bedömning är att författningsförslaget inte har någon direkt påverkan på äldre.

5.12.4 Integration och boendesegregation

Boverkets bedömning är att författningsförslaget inte medför några konsekvenser för integration och boendesegregation eftersom ändringarna som föreslås inte har någon påverkan på integration och boendesegregation.

5.12.5 Jämställdhet

Boverkets bedömning är att författningsförslaget inte medför några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv jämfört med gällande regler. De ändringar som föreslås bedöms inte skapa konsekvenser, som får någon negativ effekt på jämställdheten.

5.12.6 Folkhälsa

Boverket bedömer att författningsförslaget har någon direkt påverkan på folkhälsan.

5.13 Bedömning av samhällsekonomisk effektivitet

Boverket gör bedömningen att förslaget innebär en god balans mellan måluppfyllelse och samhällsekonomiskt kostnadseffektiv implementering av det omarbetade direktivet.

5.14 Ikraftträdande, informationsinsatser och utvärdering

5.14.1 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Artikel 35 i direktivet anger att kraven i detta författningsförslag ska vara genomförda senast den 29 maj 2026. Ikraftträdandet är bland annat avhängigt ikraftträdandet av LED och FED som Boverket lämnat förslag till.

Några särskilda övergångsbestämmelser föreslås inte införas.

5.14.2 Speciella informationsinsatser

Det är viktigt att certifieringsorganen, utbildningsföretagen och Swedac är välinformerade. Särskilt viktigt är det att nuvarande certifierade energiexperter och energiexperter som har ambitioner att certifiera sig, får informationen om de ändringar som föreslagen CEX innebär.

5.14.3 Utvärdering

Efter att föreskrifterna trätt i kraft bör de följas upp och utvärderas, för att se hur de tillämpas och vilka effekter de får. Syftet skulle vara att få en bild av, om föreskrifterna bidrar till att uppnå önskade effekter för certifieringen. Vid behov skulle det kunna bli aktuellt, att överväga justeringar av föreskrifterna för att säkerställa en ändamålsenlig reglering.

6 Författningskommentar

Förslag till ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2007:5) för certifiering av energiexpert

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av energiexpert

En redaktionell ändring har gjorts av föreskriftens rubrik.

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd, dels om sakkunskap och certifiering för energiexperter enligt förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader, dels om certifiering av sådana sakkunniga som avses i 10 kap 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900), som ska utföra de kontroller som behövs för att verifiera att samhällets krav om energihushållning och värmeisolering uppfylls.

De allmänna råden innehåller generella rekommendationer om tillämpningen av föreskrifterna i denna författning. De allmänna råden föregås av texten Allmänt råd och är tryckta med mindre och indragen text.

Redaktionella ändringar har gjorts av paragrafens andra stycke så att det stämmer med strukturen för Boverkets övriga certifieringsföreskrifter.

Definitioner

2 § I denna författning avses med

Enkel byggnad: Dels en- och tvåbostadshus, dels flerbostadshus och lokaler som inte har luftkonditioneringssystem större än 12 kW kyleffekt och som i byggnaden har

1. låg eller ingen integrationsnivå mellan de tekniska installationssystemen, eller
2. enkelt system för styrning och reglering.

Komfortkyla: Den kyla som används för att sänka byggnadens inomhustemperatur för människors komfort.

Komplex byggnad: Andra byggnader än enkla byggnader. Sådana särskilt värdefulla byggnader som avses i 8 kap 13 § plan- och bygglagen (2010:900) betraktas alltid som komplexa byggnader.

Kunskap om: Experten är väl insatt i sakfrågan.

Kännedom om: Experten är insatt i sakfrågan och vet hur mer information inhämtas.

Bestämmelsen överensstämmer i huvudsak med nuvarande lydelse.

Den tidigare definitionen av luftkonditionering har tagits bort. Begreppet luftkonditioneringssystem är definierat i 3 § lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader, och föreskriftens definition bedöms därför inte vara behövlig.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.4.2.

Behörighetsklasser vid certifiering

3 § Certifiering får lämnas för

1. behörighet N (normal) för enkla byggnader,
2. behörighet K (kvalificerad) för komplexa byggnader.

Bestämmelsen har ändrats för benämningarna av behörigheterna från Normal och Kvalificerad till N respektive K. Ingen ändring avses i sak. Denna ändring har gjorts genomgående i hela föreskriften.

Krav på teoretisk kunskap

4 § För att få behörighet N och K ska den sökande ha allmän teknisk kunskap från någon av följande utbildningar

1. teknisk högskole- eller universitetsexamen inom byggnadens energisystem, installationsteknik eller byggnadsteknik, eller
2. examen från annan relevant högskole- eller universitetsutbildning motsvarande minst två års heltidsstudier, eller
3. examen från relevant yrkeshögskoleutbildning eller annan relevant utbildning som bedöms likvärdig.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bestämmelsen överensstämmer i huvudsak med nuvarande lydelse.

Det allmänna rådet till paragrafen tas bort och dess innehåll formuleras om för att i stället regleras som krav på utbildningar. Vidare har ett sista stycke, som även återfinns i Boverkets övriga certifieringsföreskrifter, lagts till som anger att motsvarande utbildningar inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som uppfyller kraven ska kunna godkännas.

Närmare om kravet på kunskap finns i avsnitt 4.

Krav på praktisk erfarenhet

5 § För behörighet N och K krävs dokumenterad erfarenhet av praktiskt arbete inom bygg- eller fastighetsförvaltningsbranschen under minst fem år, varav minst två år ska avse arbete med nära anknytning till byggnadens energianvändning och inomhusmiljö för den byggnadskategori behörigheten avser.

Allmänt råd

Vid deltidsarbeten bör längre erfarenhet gälla i motsvarande grad.

Exempel på arbete med nära anknytning till byggnadens energianvändning och inomhusmiljö är projekteringsledning eller projektledning av uppdrag inom dessa områden, utförande av energi- och inomhusmiljöbesiktningar, arbete med energideklarationer, arbeten inom teknisk förvaltning eller fastighetsdrift eller arbete som sakkunnig funktionskontrollant enligt plan- och byggförordningen (2011:338).

Rubriken före bestämmelsen har ändrats för att bättre motsvara bestämmelsens innehåll. Bestämmelsen motsvarar delvis tidigare lydelse.

Ändring har gjorts av benämningarna för behörigheterna Normal och Kvalificerade till N och K. Bestämmelsen och det allmänna rådet har endast ändrats så att av dessa fem år ska två år omfatta arbete med bland annat byggnadens energianvändning, vilket är ett förtydligande som till sin ordalydelse stämmer bättre överens med det omarbetade direktivet.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.4.2.5.

7 § För behörighet N ska energiexperten ha följande kompetens rörande enkla byggnader

1. kunskap om olika inneklimatfaktorer som påverkar människans hälsa och upplevd komfort, mätmetoder för inneklimatfaktorerna och hur resultat från dessa utvärderas utifrån aktuella funktionskrav och myndighetskrav, samt kännedom om Strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivningar gällande radonmätningar samt om åtgärder för att minska radonhalten,
2. kunskap om byggnadstekniska konstruktioner och renoveringsåtgärder, metoder och material, som ingår i en energirenoveringsplans olika etapper,
3. kunskap om förekommande byggnadsmaterial och hur dessa hanteras vid ändring eller underhåll och där särskild vikt ska läggas vid miljöfarligt avfall,
4. kunskap om system, med koppling till byggår, för värme, ventilation och tappvatten omfattande funktion, uppbyggnad, komponenter och reglermetoder,
5. kunskap om värmeproducerande enheter, till exempel värme pannor, värmepumpar och solfångare samt fjärrvärmecentraler,
6. kunskap om byggnadens installationssystem samt kunskap om fördelningsberäkningar av elanvändning,
7. kunskap om system i en byggnad som kan reagera på externa signaler och då anpassa byggnadens energianvändning, produktion av energi eller energilagring.
8. kunskap om de faktorer som ingår i en byggnads energibalans vad gäller yttre förhållanden, användarbeteende, klimatskärm och installationer,
9. kunskap om mätning samt tolkning och utvärdering av mätresultaten för de i energibalansen ingående faktorerna, och kunskap om fördelning av uppmätt energi för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten och övrig energi som ingår i byggnadens energiprestanda.
10. kunskap om möjligheter, hinder och risker i att utföra energieffektiviseringsåtgärder med hänsyn till inomhusmiljö och fuktbeständighet,
11. kunskap att beräkna olika åtgärders energibesparing samt rangordna dessa utifrån deras kostnadseffektivitet,
12. kunskap om energirenoveringsplanens innehåll och hur dess etapper tas fram och ordnas i optimal ordningsföljd,
13. kunskap om att beräkna byggnadens driftsrelaterade växthusgasutsläpp,
14. kännedom om relevanta datorprogramvaror för att beräkna en byggnads energianvändning,
15. kunskap i att använda minst en av programvarorna i punkt 14 och kunna bedöma dess noggrannhet i förhållande till noggrannheten på indata,
16. kunskap att tillämpa Boverkets hjälpmedel för elektronisk överföring av energideklarationer, energirenoveringsplaner och inspektionsprotokoll,
17. kunskap om att bedöma ifall byggnaden har ett kulturhistoriskt och arkitektoniskt värde, och
18. kännedom om olika energislags miljöpåverkan.

Bestämmelsen motsvarar delvis nuvarande lydelse.

Med anledning av det omarbetade direktivet ställs nya krav på kunskap för att bli certifierad energiexpert. Det har därför tillkommit fyra nya punkter i paragrafens punktlista. Punkten 2 har fått ett ändrat innehåll och anger krav på kunskap om byggnadstekniska konstruktioner och renoveringsåtgärder, vad avser metoder och material, och som ingår energirenoveringsplanens olika etapper. Punkten 6 har fått ändrat innehåll och handlar om ett kunskapskrav om byggnadens installationssystem och fördelningsberäkningar. Punkten 7 har fått ändrat innehåll och handlar om ett krav på kunskap om system i byggnader som kan reagera på externa signaler och anpassa byggnadens energianvändning, produktion av energi eller energilagring. Det tidigare innehållet i punkten 7 har flyttats oförändrat till punkt 8. I punkt 9 har begreppet fastighetsel bytts ut mot övrig energi som ingår i byggnadens energiprestanda, vilket stämmer överens med beräkningsmetoden som anges i förslaget till nya energiregler²³. Övriga punkter från punkt 8 och framåt har därför numrerats om löpande. Vidare har punkterna 12 och 13 fått ändrat innehåll. Punkt 12 anger krav på kunskap om energirenoveringsplanens innehåll och hur dess etapper kan tas fram och ordnas optimalt. Punkt 13 anger ändrat krav på kunskap om att beräkna byggnadens driftrelaterade växthusgasutsläpp. Punkt 17 har ändrats till att energiexperter med behörighet N ska ha kunskap om att bedöma ifall byggnaden har ett kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värde. Ändringen syftar till att i ett tidigt skede säkerställa att dessa typer av byggnader deklarerar av energiexpert med kvalificerad behörighet. Slutligen så tas det allmänna rådet till punkterna 7 och 15 bort.

Närmare överväganden avseende energiexpertens sakkunskap finns i avsnitt 4.

8 § För behörighet **K** ska energiexperten ha kompetens motsvarande kraven i 7 § men för komplexa byggnader. Dessutom ska energiexperten för behörighet **K** ha följande kompetens

1. kunskap om vilka faktorer som påverkar byggnaders kylbehov och hur detta kan minskas genom solskydd, minskning av internt genererad värme och nattkyla,
2. kunskap om vattenburna och luftburna komfortkylsystem omfattande funktion, uppbyggnad, komponenter och reglermetoder,
3. kunskap att beräkna effektbehovet för komfortkyla, och
4. kunskap om hur system för uppvärmning, kylning och ventilation samt styrning och reglering av dessa system samverkar i en byggnad, och
5. kunskap om hur byggnaders kulturhistoriska och arkitektoniska värden kan påverkas av olika energieffektiviseringsåtgärder.

Bestämmelsen överensstämmer i huvudsak med nuvarande lydelse.

²³ BFS 20xx:A26

Paragrafens första stycke har ändrats för benämningarna av behörigheterna Normal och Kvalificerad till N respektive K. Ingen ändring i sak avses.

10 § För behörighet N och K ska energiexperten, utöver vad som anges i 7–8 §§, ha följande kompetens

1. kunskap om relevanta delar i plan- och bygglagen (2010:900), plan- och byggförordningen (2011:338), och de relevanta föreskrifter och allmänna råd avseende byggande som har meddelats med stöd av dessa författningar,
2. kunskap om lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader, förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader, Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:4) om energideklaration för byggnader och denna författning,
3. kännedom om relevanta delar av miljöbalken och kulturmiljölagen (1988:950) samt de relevanta förordningar och föreskrifter som meddelats med stöd av dessa lagar,
4. kännedom om relevanta delar av arbetsmiljölagen (1977:1160) samt de relevanta förordningar och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag,
5. kännedom om syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2024/1275/EU av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda,
6. kännedom om relevanta europastandarder som i anslutning till direktivet 2010/31/EU har utarbetats av European Committee for Standardization (CEN).
7. kännedom om syftet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

Bestämmelsen överensstämmer i huvudsak med nuvarande lydelse.

I paragrafens punkter 1 och 2 har hänvisningen till BEN tagits bort och i stället görs en allmän hänvisning om att energiexperten ska ha kunskap om alla de för certifieringen relevanta föreskrifter och allmänna råd som har meddelats med stöd plan- och bygglagen (2010:900) och plan- och byggförordningen (2011:338). Detta innefattar exempelvis Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:16) om funktionskontroll av ventilationssystem och certifiering av sakkunniga funktionskontrollanter (OVK) och Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning och värmeisolering i byggnader (BFS 20xx:A26). Därför har det tidigare innehållet om kunskap om Boverkets föreskrifter om OVK i punkten 3 tagits bort och ersatts med innehållet i tidigare punkten 4. Övriga punkter har sedan numrerats om löpande. Punkten 6 har ändrats genom en hänvisning till det nya omarbetade direktivet som beslutades 2024. En byggnads energiklassning har också en betydelse i systemet med taxonomin, därför har ett nytt innehåll i punkten 7 har lagts till med krav om kännedom om taxonomiförordningen²⁴.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.2.4.

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

11 § För behörighet Kvalificerad ska energiexperten dessutom ha kännedom om förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerande växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014 samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/590 av den 7 februari 2024 om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om upphävande av förordning (EG) nr 1005/2009.

Bestämmelsen överensstämmer i huvudsak med nuvarande lydelse.

Ändring har gjorts av behörigheterna Normal och Kvalificerad till N respektive K. Uppdatering har gjorts av hänvisningar till EU-förordningarna om fluorerande växthusgaser och om ämnen som bryter ner ozonskiktet. Det allmänna rådet till paragrafen om faktablad 12 till Svensk Kylvnorm har tagits bort. Motvarande information bedöms bättre kunna framgå av en vägledning på Boverkets webbplats. Bestämmelsen överensstämmer i övrigt med nuvarande lydelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna författning träder i kraft den xx 2026.

Författningen föreslås träda i kraft under 2026. Ikraftträdandet är avhängigt ikraftträdandet av ändrade bestämmelser i LED och FED som Boverket lämnat förslag till.

Några särskilda övergångsbestämmelser föreslås inte införas.

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se